

Sygn. akt I ACa 251/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 lipca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Magdalena Pankowiec (spr.)
Sędziowie	:	SA Elżbieta Bieńkowska SA Małgorzata Dołęgowska
Protokolant	:	Sylwia Radek - Łuksza

po rozpoznaniu w dniu 31 lipca 2014 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa **T. T.**

przeciwko **Skarbowi Państwa - (...)**

o zapłatę i rentę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Łomży

z dnia 22 stycznia 2014 r. sygn. akt I C 757/12

I. **oddala apelację;**

II. **zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 5.400 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.**

UZASADNIENIE

Powód T. T. w pozwie skierowanym przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez (...) wniósł o zasądzenie od tego pozwanego kwoty 200.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz renty w kwotach po 1.000 złotych miesięcznie płatnej do dnia 5-go każdego miesiąca oraz kosztów procesu. Pozwany Skarb Państwa reprezentowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. Sąd Okręgowy w Ł. wyrokiem z dnia 22 stycznia 2014 r. oddalił powództwo i zasądził od powoda T. T. na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 7.200 złotych tytułem kosztów procesu.

Sąd Okręgowy poczynił następujące ustalenia:

W toku postępowania prowadzonego przez Komendę Wojewódzką Policji w B. pod nadzorem Prokuratury Okręgowej w Ł. w sprawie udziału w okresie od sierpnia 2010 r. do grudnia 2010 r. w Ł. w zorganizowanej grupie przestępczej założonej w celu stałego czerpania korzyści majątkowych z prostytucji uprawianej przez inne osoby, Prokurator Prokuratury Okręgowej w Ł. wydał 10 maja 2011 r. zarządzenie o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu jako podejrzanego powoda T. T.. Powód został zatrzymany 24 maja 2011 r., a 25 maja 2011 r. Prokurator Okręgowy w Ł. zwrócił się o jego tymczasowe aresztowanie. Postanowieniem z 26 maja 2011 r., sygn. akt II Kp 258/11, Sąd Rejonowy w Ł. uwzględnił ten wniosek i zastosował tymczasowe aresztowanie na okres trzech miesięcy. Orzeczenie to zostało utrzymane w mocy w toku instancji. 20 lipca 2011 r. obrońca powoda wniósł o uchylenie tymczasowego aresztowania, względnie wykonywanie go w odpowiednim zakładzie leczniczym. Prokurator Prokuratury Okręgowej w Ł. postanowieniem z 22 lipca 2011 r., sygn. akt V Ds. 14/11, nie uwzględnił tego wniosku uznając, że nadal trwają przesłanki, w oparciu o które zastosowano środek zapobiegawczy. Odnosząc się do wniosku o wykonywanie tymczasowego aresztowania w odpowiednim zakładzie leczniczym stwierdził, że jak dotąd „organy prowadzące śledztwo nie uzyskały żadnych informacji z administracji Aresztu Śledczego w B. o pogarszającym się stanie zdrowia osadzonego” (powoda).

Sąd Okręgowy w Ł. na wniosek Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Ł. postanowieniem z 5 sierpnia 2011 r. przedłużył wobec powoda tymczasowe aresztowanie do 15 listopada 2011 r. 5 września 2011 r. do Prokuratury Okręgowej w Ł. wpłynął wniosek powoda o jego uchylenie. Wniosek ten nie został uwzględniony. 12 października 2011 r. do Prokuratury Okręgowej w Ł. wpłynął kolejny wniosek obrońcy powoda, co nastąpiło po wystawieniu świadectwa lekarskiego oznaczonego datą 5 października 2011 r. stwierdzającego, że powód, u którego rozpoznano chorobę nowotworową układową nie może być leczony w zakładzie karnym. Prokurator Prokuratury Okręgowej w Ł. postanowieniem z 13 października 2011 r. uchylił areszt. Powód został zwolniony z aresztu zgodnie z nakazem zwolnienia 14 października 2011 r.

Podczas rozprawy głównej przed Sądem Okręgowym w Ł. powód przyznał się do zarzucanych mu w akcie oskarżenia czynów i złożył w trybie art. 387 k.p.k. wniosek o skazanie bez przeprowadzania postępowania dowodowego. Wyrokiem z 4 października 2012 r. został uznany za winnego i skazany na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania oraz grzywnę.

Po przyjęciu do Aresztu Śledczego w B. 27 maja 2011 r. wykonano powodowi badania wstępne. Zgłosił wówczas, iż kilka dni wcześniej został postrzelony w lewe udo. Podczas badania stwierdzono cechy stanu zapalnego w okolicy rany bez powiększenia pachwinowych węzłów chłonnych. 30 maja 2011 r. został zbadany przez chirurga, który zalecił leczenie na oddziale chirurgicznym W. – M.. Powód nie wyraził na to zgody. Podczas badań wstępnych wykonano u powoda 27 maja 2011 r. rtg klatki piersiowej. Opis tego badania, w którym radiolog stwierdził nieprawidłowości (poszerzony cień śródpiersia o policyklicznym zarysie) i zalecił wykonanie KT płuc, uzyskano po 2 czerwca 2011 r. Badanie KT wyznaczone na 20 czerwca 2011 r. z powodu awarii aparatu nie zostało w tym dniu wykonane. 9 czerwca 2011 r. powód odbył konsultację z pulmonologiem, a 28 czerwca 2011 r. wykonano mu tomografię. Badanie to wykazało w obrębie śródpiersia powiększone węzły chłonne – wszystkich grup – największe przytchawiczny górny. Pola płucne były o jednolitym upowietrzeniu bez widocznych świeżych zmian ogniskowych. W objętej częściowo zakresem badania śledzenie po podaniu środka cieniującego widoczne były liczne ogniska hypodensji.

Ze względu na zachowania autoagresywne 1 lipca 2011 r. powód był badany przez lekarza psychiatrę, a w dniach 18 lipca 2011 r. i 13 września 2011 r. przeszedł badanie kardiologiczne i został skierowany w trybie pilnym na konsultację hematologiczną. 19 września 2011 r. został przyjęty do Kliniki (...), gdzie wykonano biopsję szpiku, pobrano materiał z kolca kości biodrowej, zalecono wykonanie tomografii szyi, klatki piersiowej, jamy brzusznej, miednicy, skierowano go na konsultację onkologiczną i torakochirurgiczną. Po konsultacji w Centrum Onkologii 4 października 2011 r. powód został skierowany w trybie pilnym do Kliniki (...). Wówczas lekarz uznał, że „nie może być leczony w zakładzie karnym”. Opuszczając areszt 14 października 2011 r., otrzymał wskazane wyżej skierowanie, niezbędne kopie badań i konsultacji oraz został poinstruowany o dalszym postępowaniu. Dopiero 5 grudnia 2011 r. w wyniku hospitalizacji po mediastinoskopii z węzła chłonnego rozpoznano u powoda Chłoniaka Hodgkina (Ziarnicę złośliwą).

Skierowanie do poradni specjalistycznej z tym rozpoznaniem zostało wystawione 16 grudnia 2011 r. W badaniu PET-CT z dnia 28 grudnia 2012 r. nie stwierdzono aktywnych metabolicznie zmian o charakterze limfoproliferacyjnym w węzłach chłonnych ani w śledzionie. Niejasny był charakter dwóch aktywnych metabolicznie ogniskowych zmian (bez manifestacji morfologicznej w TK) w kości biodrowej lewej i w kości kulszowej lewej – zmiany w weryfikacji w MRI. 4 stycznia 2012 r. powód rozpoczął chemioterapię.

26 stycznia 2012 r. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności zaliczył powoda do znacznego stopnia niepełnosprawności oraz stwierdził, że powód posiada schorzenia w znacznym stopniu ograniczające zdolność do samodzielnej egzystencji i wymaga opieki innej osoby. Przed zatrzymaniem i osadzeniem w areszcie powód nie leczył się u lekarzy i był przekonany, że jest zdrowy.

Na podstawie opinii biegłych lekarzy z zakresu onkologii i pulmonologii Sąd Okręgowy ustalił, że nie zaistniały nieprawidłowości w postępowaniu diagnostycznym lekarzy w odniesieniu do powoda podczas jego pobytu w Areszcie. Nie wpłynęło to na wydłużenie czasu diagnostyki, a przeciwnie – są powody, by przypuszczać, że okres ten został skrócony. Wykryto powiększone węzły śródpiersia w RTG KLP w dniu jego przybycia do aresztu. W tym czasie powód nie miał żadnych dolegliwości ze strony układu oddechowego (biegła poddała w wątpliwość czy w warunkach wolności powód wykonałby w tym czasie RTG klatki). Terminy badań, jak również czas oczekiwania na opis badania przez diagnostę, nie wynikają z opieszałości lekarza kierującego na badanie, ale mają związek z możliwościami służby zdrowia w ramach ubezpieczeń społecznych. Obecnie oczekiwanie na CT wynosi średnio około 3 miesięcy. Generalnie czas diagnostyki w ziarnicy złośliwej – z uwagi na jej układowy charakter – jest odpowiednio długi; średnio wynosi ok. 4-5 miesięcy. Biegli w opiniach uzupełniających szczegółowo odnieśli się do zarzutów zgłaszanych przez powoda. Sąd Okręgowy zaaprobował te opinie w całości i ocenił, że nie zachodziła konieczność dalszego ich uzupełnienia oraz brak było podstaw do przeprowadzenia dowodu z opinii innego biegłego lekarza z zakresu pulmonologii, tak jak tego domagał się przed zamknięciem rozprawy powód.

W dalszym ciągu uzasadnienia wskazał, że w rozpoznawanej sprawie odpowiedzialność odszkodowawcza Skarbu Państwa wiązana jest z bezczynnością Prokuratora Okręgowego w Ł., który według powoda postanowieniem z dnia 22 lipca 2011 r. bezpodstawnie nie uwzględnił wniosku jego obrońcy o uchylenie środka zapobiegawczego, następnie zaniechał sprawdzenia sytuacji zdrowotnej powoda, a 1 sierpnia 2011 r. złożył wniosek o przedłużenie stosowania tymczasowego aresztowania, bezpodstawnie ferując tezę o niepokarszającej się kondycji zdrowotnej powoda. Wobec tak sprecyzowanej podstawy faktycznej powództwa, Sąd Okręgowy wskazał jako podstawę prawną art. 417 §1 k.c. i stwierdził, że dla zaistnienia odpowiedzialności pozwanego niezbędne jest wystąpienie łącznie następujących przesłanek: bezprawności rozumianej jako niezgodne z prawem działanie funkcjonariusza państwowego, zaistnienia szkody wyrządzonej przez funkcjonariusza państwowego przy wykonywaniu powierzonych mu czynności i normalny związek przyczynowy istniejący pomiędzy szkodą a zachowaniem funkcjonariusza. Ciężar dowodu tych przesłanek spoczywa zgodnie z art. 6 k.c. na stronie powodowej.

Rozważając wykładane w orzecznictwie sądów karnych przesłanki stosowania i utrzymywania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania oraz związane z tym obowiązki sądu i prokuratora przewidziane w przepisach kodeksu postępowania karnego, Sąd Okręgowy stwierdził, że zasadność zastosowania w stosunku do powoda środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania nie budziła wątpliwości. Zarówno decyzje Sądu o zastosowaniu, a następnie przedłużeniu tymczasowego aresztowania wobec powoda, jak też podejmowane przez Prokuratora Okręgowego w Ł. czynności w sprawie karnej dotyczące podejrzanego powoda, w tym orzeczenie o odmowie uchylenia środka zapobiegawczego, były zgodne z prawem. Brak jest zatem zarzucanej przesłanki bezprawności.

Sąd wskazał nadto, że w świetle dowodów zgromadzonych w sprawie, a w szczególności opinii biegłych lekarzy, stan zdrowia powoda podczas pobytu w Areszcie Śledczym nie uległ istotnemu pogorszeniu. Powód natomiast nie wykazał, aby jego obecny stan zdrowia pozostawał w adekwatnym związku przyczynowym z jakimkolwiek działaniem, bądź zaniechaniem funkcjonariuszy państwowych przy wykonywaniu władzy publicznej. Nie zaistniała więc u powoda szkoda, gdyż żadna szkoda nie została wyrządzona powodowi przez funkcjonariusza państwowego przy wykonywaniu

powierzonej jemu czynności. Brak było więc podstaw do uwzględnienia powództwa, które jako bezzasadne podlega oddaleniu w całości.

Dlatego na podstawie art. 417 § 1 k.c. w z art. 445 § 1 k.c. oddalił powództwo.

O kosztach procesu orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i przy zastosowaniu § 6 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Powód wniósł apelację od powyższego wyroku, zaskarżając powyższy wyrok w całości i zarzucił obrazę prawa procesowego mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

1) art. 233 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c., poprzez dokonanie dowolnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, z przekroczeniem zasad swobodnej jej oceny i przyjęcie, że „nie zaistniały nieprawidłowości w postępowaniu diagnostycznym lekarzy w odniesieniu do powoda podczas jego pobytu w Areszcie Śledczym. Pobyt powoda w Areszcie nie wpłynął na wydłużenie czasu diagnostyki ziarnicy złośliwej” podczas gdy wnioski wynikające z opinii biegłych pozostają w sprzeczności z treścią samych opinii (vide zastrzeżenia do opinii biegłej z zakresu onkologii z dnia: 18 czerwca 2013 r., 8 sierpnia 2013 r., 23 października 2013 r. i zastrzeżenia do opinii biegłej z zakresu pulmonologii z dnia: 18 października 2013 r. i 3 grudnia 2013 r.), co wobec stwierdzenia ich wewnętrznej sprzeczności, winno skutkować powzięciem przez Sąd wątpliwości co do fachowości wydanych w sprawie ekspertyz,

2) art. 227 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 286 k.p.c., poprzez pominięcie, w trybie art. 217 § 3 k.p.c., wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii kolejnego biegłego z zakresu pulmonologii, pomimo istnienia uzasadnionych wątpliwości co do fachowości opinii z zakresu pulmonologii wydanej w niniejszej sprawie przez biegłą tej specjalności, wyrażonych przez stronę powodową w piśmie „Zastrzeżenia do opinii biegłej” z dnia 18 października 2013 r. i piśmie „Zastrzeżenia do opinii uzupełniającej biegłej” z dnia 3 grudnia 2013 r., i bezkrytyczne przyjęcie, że nie nastąpiły żadne nieprawidłowości w diagnostyce ziarnicy złośliwej u powoda oraz, że fakt pozostawiania przez niego w warunkach Aresztu Śledczego nie spowodował wydłużenia procesu diagnostycznego a tym samym nie zaistniała u powoda szkoda niemajątkowa w postaci utraty zdrowia, podczas gdy z dokumentacji medycznej wynika, iż:

- zaniechano, przez okres trzech kolejnych miesięcy, pogłębienia diagnostyki przez lekarza pulmonologa, pomimo iż już w pierwszych przeprowadzonych u powoda badaniach stwierdzono: cień owalny w rzucie wnęki prawej 40x20 mm i policykliczny miernie poszerzony cień śródpiersia po stronie prawej (RTG klatki piersiowej w dniu 27 maja 2011 r.) oraz powiększone węzły chłonne wszystkich grup w obrębie śródpiersia oraz liczne ogniska hypodensji (TK klatki piersiowej w dniu 28 czerwca 2011 r.) oraz zalecono badanie jamy brzusznej,
- już przy przyjęciu do Aresztu Śledczego istniały u powoda wskazania do przeprowadzenia dodatkowych badań, czego dowodem było wykonanie w dacie 27 maja 2011 r. RTG klatki piersiowej, które to badanie nie należy do pakietu standardowych badań wykonywanych każdemu osadzonemu w ramach czynności wstępnych przy przyjęciu do Aresztu Śledczego,
- przez okres 3 miesięcy nie podjęto żadnych działań diagnostycznych, pomimo iż możliwe było przeprowadzenie niezbędnych badań w znacznie krótszym czasie (zlecenie badań w trybie cito przez lekarza kardiologa w dniu 13 września 2011 r. spowodowało ich wykonanie już w dacie 19 września 2011 r., a więc po upływie zaledwie tygodnia),
- badaniami niezbędnym do dokonania rozpoznania bądź wykluczenia ziarnicy złośliwej, mając na uwadze wynik przeprowadzonego u powoda badania CT klatki piersiowej, jest badanie usg i CT jamy brzusznej (co wskazano in fine w opisie CT klatki piersiowej z dnia 28 czerwca 2011 r.), które to badanie wykonano dopiero w dniu 19 września 2011 r.,

- pierwsze objawy somatyczne choroby pojawiły się już na początku czerwca 2011 r. – „od ok miesiąca bóle za mostkiem” (wpis w Książce Zdrowia Osadzonego z dnia 8 lipca 2011 r.), co przeczy tezie o bezobjawowym przebiegu choroby,
- u powoda, przy przyjęciu do Aresztu Śledczego, istniał III (w czterostopniowej skali) stopień klinicznego zaawansowania choroby wg klasyfikacji Ann Arbor, co determinuje stwierdzenie, że przeprowadzenie niezbędnych badań już w czerwcu 2011 r. umożliwiłoby zdiagnozowanie schorzenia i znacznie szybsze podjęcie leczenia,

3) obrazę prawa procesowego mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 227 k.p.c. w zw. art. 299 k.p.c. poprzez pominięcie, w trybie art. 217 § 3 k.p.c., wniosku dowodowego o dopuszczenie dowodu z przesłuchania powoda w charakterze strony pomimo istnienia, po wyczerpaniu środków dowodowych, niewyjaśnionych okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia,

ewentualnie, w razie nieuwzględnienia powyższego obrazę art. 102 k.p.c., poprzez jego niezastosowanie i obciążenie powoda kosztami zastępstwa procesowego, pomimo jego bardzo trudnej sytuacji osobisto – materialnej.

Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i wbrew zarzutom apelacji, zgodnie z zasadami wyrażonymi w art. 233 § 1 k.p.c. ocenił materiał dowodowy zgromadzony w sprawie. Ustalenia te Sąd Apelacyjny podziela i uznaje za swoje.

W pierwszej kolejności, przed odniesieniem się do formalnych zarzutów sformułowanych w apelacji, należy wskazać, że w niniejszej sprawie nie sposób nie zaobserwować dysonansu pomiędzy podstawą faktyczną powództwa, a zarzucanymi sądowi uchybieniami. W przypadku uszczerbku o charakterze majątkowym i niemajątkowym, poszkodowany deliktem władzy publicznej może dochodzić naprawienia szkody majątkowej i krzywdy na podstawie art. 417 w zw. z art. 445 k.c. i art. 444 k.c. lub na podstawie art. 448 k.c. Stąd też w celu wykazania podstaw odpowiedzialności Skarbu Państwa – Prokuratury Okręgowej w Ł. za szkodę tj. uszczerbek na zdrowiu doznany przez powoda, konieczne było wykazanie nie tylko zaistnienia takiego uszczerbku, ale w pierwszej kolejności bezprawnego działania Prokuratury. Skarżący skupiając się na polemice z ustaleniami poczynionymi na podstawie opinii biegłych lekarzy i zarzucając wadliwość opinii, nie przedstawia równocześnie żadnej argumentacji mającej na celu zakwestionowanie oceny Sądu Okręgowego, który nie dopatrył się w działaniu Prokuratora elementu bezprawności, stanowiącej podstawową, konieczną przesłankę odpowiedzialności za działania władzy publicznej na podstawie art. 417 § 1 k.c. Kwestia, czy działanie to było przyczyną szkody, jest zagadnieniem wtórnym, które powinno podlegać badaniu i ocenie tylko w razie pozytywnego przesądzenia o jego bezprawności.

Powód jako podstawę faktyczną powództwa wskazał to, że prokurator nie uchylił w stosunku do niego tymczasowego aresztowania i występował o jego przedłużenie, co powodowało, że nie mógł się leczyć w warunkach wolnościowych, a proces leczenia prowadzony na wolności z pewnością przebiegałby sprawniej i lepiej. Tak skonstruowana podstawa faktyczna obligowała powoda do wykazania nie tylko tego, że jego stan zdrowia był zły i uległ pogorszeniu wskutek nieprawidłowego, z uwagi na przebywanie w warunkach więziennych, leczenia, wokół czego ogniskują się zarzuty apelacyjne, ale przede wszystkim tego, że jego stan zdrowia był tego rodzaju, że uniemożliwiał przebywanie w takich warunkach, a prokurator o tym wiedział, bądź też przy zachowaniu staranności profesjonalisty (art. 355 § 2 k.c.), powinien był się dowiedzieć.

Zainicjowane jego wnioskami postępowanie dowodowe przeprowadzone przed Sądem Okręgowym dotyczyło tymczasem przebiegu i postępów procesu leczenia od daty zatrzymania – 26 maja 2011 r. do daty opuszczenia przez niego Aresztu Śledczego w B. – 14 października 2011 r. Zatem należało uznać, że w swej istocie nie zmierzało do wykazania prawdziwości mających zasadnicze znaczenie dla przesądzenia o podstawie dochodzonego roszczenia twierdzeń pozwu. Przedmiotem postępowania dowodowego, wobec tak określonej podstawy faktycznej powództwa, powinna być nie tyle ocena procesu leczenia powoda, jego szybkości i prawidłowości postępowania lekarzy więziennej służby zdrowia i specjalistów, z którymi powód był konsultowany, lecz ocena postępowania pozwanego w niniejszej sprawie wobec informacji o stanie zdrowia otrzymywanych z Aresztu Śledczego bądź takich, które ewentualnie powinien był pozyskać biorąc pod uwagę informacje o stanie zdrowia powoda pochodzące od powoda i jego obrońcy.

Jak już wskazano powyżej, odpowiedzialność pozwanego w niniejszej sprawie była uwarunkowana ustaleniem, że wiedział o niemożliwości prowadzenia leczenia powoda w warunkach więziennych lub powinien był o tym wiedzieć. W tym bowiem tylko przypadku powinien byłby, stosownie do art. 259 § 1 pkt 1) k.p.k., uwzględnić wnioski o uchylenie środka zapobiegawczego, uchylić go z urzędu bądź nie występować o przedłużenie. Takiego zarzutu nie sposób mu postawić. Nie ma dowodów podważających prawidłowe ustalenie Sądu Okręgowego, że Prokurator Prokuratury Okręgowej w Ł. powziął wiarygodną wiadomość o stanie zdrowia powoda uniemożliwiającym leczenie w warunkach izolacyjnych dopiero w dniu 12 października 2011 r. po otrzymaniu zaświadczenia lekarskiego oraz wniosku pełnomocnika powoda o uchylnie środka zapobiegawczego. Podjął zatem, niezwłocznie rozstrzygając o nim pozytywnie, właściwą, zgodną z prawem decyzję.

Z materiału aktowego nie wynika, aby zarzucana mu wcześniejsza beczynność nosiła znamiona bezprawności. Powód nie tylko nie zaoferował jakichkolwiek dowodów, ale nawet twierdzeń o faktach, z których wynikać mogło że taka miarodajna informacja została przekazana organom decydującym o stosowaniu tymczasowego aresztowania przed 12 października 2011 r. W tym czasie trwał proces diagnostyczny, na którego przebieg i prawidłowość Prokurator nie miał wpływu. Brak przy tym danych, by w jego toku, przed 5 października 2011 r., którykolwiek z lekarzy sformułował i zawarł w dokumentacji medycznej bądź przedstawił komukolwiek (administracji aresztu, organom ścigania) wniosek o niemożliwości leczenia powoda w warunkach izolacyjnych, czy też dotarła do Prokuratora z innego źródła wiarygodna informacja w tym przedmiocie. Przeciwnie – szczegółowo przeanalizowany przez biegłych przebieg diagnostyki powoda oraz stwierdzony brak postępów choroby nowotworowej w okresie tymczasowego aresztowania koreluje z uzasadnieniem stanowiska Prokuratora, a także Sądów Okręgowego i Apelacyjnego, które to organy orzekając w przedmiocie dalszego stosowania tymczasowego aresztowania wskazały na brak danych świadczących o pogorszeniu się stanu zdrowia powoda przemawiających za koniecznością zastosowania art. 259 § 1 pkt 1) k.p.k. W sytuacji, gdy lekarze prowadzący diagnostykę i leczenie nie sygnalizowali aż do 5 października 2011 r., że powinien być leczony w warunkach wolnościowych, trudno uznać za wystarczające do przyjęcia, że pobyt w areszcie zagraża życiu lub zdrowiu powoda same tylko twierdzenia o prawdopodobieństwie choroby nowotworowej zawarte w pismach procesowych powoda i jego obrońcy.

Sąd Okręgowy trafnie zatem przyjął, że nie została wykazana podstawowa przesłanka odpowiedzialności Skarbu Państwa z art. 417 § 1 k.c., jaką jest bezprawność działania władzy publicznej, i na tej podstawie oddalił powództwo.

W tych okolicznościach nie wymagają już szczegółowego odniesienia zarzuty zawarte w apelacji, które sprowadzają się wyłącznie do kwestii procesowych. Należy w związku z tym wskazać jedynie, przychyłając się do stanowiska pozwanego, przedstawionego w odpowiedzi na apelację, że zarzuty te, kwestionujące prawidłowość postępowania diagnostycznego, stanowią jedynie wyraz niezadowolenia powoda z treści opinii obu biegłych sporządzonych w niniejszej sprawie. Zawierają też niepoparte wiadomościami specjalnymi sugestie co do powinnego sposobu postępowania. Mają zatem charakter czysto polemiczny i nie mogą prowadzić do obalenia prawidłowych wniosków Sądu Okręgowego przyjętych na podstawie tych opinii. W ocenie Sądu Apelacyjnego biegłe w sposób wyczerpujący, odnosząc się do zarzutów powoda, uzasadniły swoje stanowisko. W rzeczywistości treść opinii biegłych była zbieżna, jasna i jednoznaczna, stąd też zasadnie Sąd Okręgowy nie prowadził w dalszym ciągu postępowania dowodowego i oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii innych biegłych.

Rozbieżności pomiędzy opiniami biegłych, wskazywane w zarzutach apelacyjnych, podobnie jak zarzucana opinii biegłego pulmonologa wewnętrzna sprzeczność, są jedynie pozorne. Obie biegłe wskazywały na mnogość i prawidłowy kierunek przeprowadzonych badań, które w konsekwencji doprowadziły do wystawienia w dniu 5 października zaświadczenia o wyczerpaniu możliwości leczenia w warunkach izolacyjnych. Podniesione w opinii specjalisty chorób płuc opóźnienie pomiędzy badaniem CT i dalszą diagnostyką, według biegłej nie doprowadziło do istotnego wydłużenia czasu jej trwania, co wynika z wniosków końcowych opinii podstawowej. Ostateczne zaś wyjaśnienie tej kwestii zawarła w początkowym fragmencie opinii uzupełniającej. Wszystkie te wątpliwości, już szczegółowo wyjaśnione przez biegłych w odpowiedziach na zastrzeżenia powoda, są jedynie w apelacji powielane. W ocenie Sądu Apelacyjnego trafna jest konkluzja Sądu Okręgowego, który przyjął, że postępowanie dowodowe jednoznacznie wykazało, że w czasie tymczasowego aresztowania powód był leczony prawidłowo, a jego osadzenie wręcz przyczyniło się do wcześniejszego rozpoznania i wdrożenia leczenia choroby. Z opinii biegłych zarówno z zakresu onkologii, jak też z zakresu chorób płuc wynika, że stan zdrowia powoda w dniu aresztowania był dobry, zgłaszał on jedynie ranę postrzałową lewego uda. Wszczęcie i dalszy postęp diagnostyki przeprowadzonej w Areszcie było skutkiem wykrycia zmian w płucach w wyniku badania rtg. Proces ten był zgodny z wytycznymi Centrum Onkologii. W dniu zatrzymania powód podał, że jest osobą zdrową, co potwierdził w swoich wyjaśnieniach. Utrzymawał, że przed zatrzymaniem w dniu 24 maja 2011 r. nie leczył się i ogólnie był zdrowy, nie miał żadnych dolegliwości ze strony układu oddechowego. Doświadczenie życiowe nakazuje zgodzić się w tych okolicznościach z konkluzją przyjętą przez Sąd Okręgowy za biegłymi, że należy powątpiewać by powód przebywając na wolności wcześniej wykonał badania, które doprowadziły do rozpoznania i leczenia choroby nowotworowej.

Wobec sprecyzowania podstawy faktycznej powództwa i wskazania jako jego adresata Prokuratora Okręgowego w Ł., nie było potrzeby dokonywania pogłębionej analizy opisanego w opiniach i poczynionych na ich podstawie ustaleniach przebiegu procesu leczenia powoda i porównywania ze standardami stosowanymi w warunkach wolnościowych. Jest to bowiem, jak już zostało wskazane, kwestią wtórną, która, jako związana z wystąpieniem i oceną rozmiaru szkody na osobie, mogłaby się zaktualizować dopiero w przypadku wykazania przesłanki bezprawnego zaniechania ze strony pozwanej jednostki organizacyjnej Skarbu Państwa.

Co do zarzucanego naruszenia art. 227 w związku z art. 299 i art. 217 § 3 k.p.c. trzeba wskazać, że pozostaje on poza zakresem oceny Sądu Apelacyjnego, gdyż z treści apelacji nie wynika, jakie to konkretnie, istotne dla sprawy, a nie wyjaśnione dotychczas okoliczności miałyby być ujawnione przy wykorzystaniu środka dowodowego w postaci zeznań powoda. Sąd Apelacyjny okoliczności takich nie dopatrył się i ocenił, że zebrany dotychczas materiał jest wystarczający dla rozstrzygnięcia o dochodzonym roszczeniu.

Ocena zarzutu naruszenia art. 102 k.p.c., wymaga przypomnienia, że zastosowanie tego przepisu nie jest uzależnione jedynie od wykazania trudnej sytuacji finansowej, ale od zaistnienia szczególnych okoliczności uzasadniających odstąpienie od obciążania powoda kosztami procesu. Do okoliczności branych pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek zastosowania dyspozycji omawianego przepisu według doktryny zaliczyć można nie tylko te związane z samym przebiegiem postępowania, lecz także dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Sama tylko sytuacja ekonomiczna strony przegrywającej, a do tego tylko w zasadzie, poza przytoczeniem wypowiedzi orzecznictwa, nawiązuje zarzut, nawet tak niekorzystna, że strona bez uszczerbku dla utrzymania własnego i członków rodziny nie byłaby w stanie ponieść kosztów, nie stanowi podstawy zwolnienia – na podstawie art. 102 k.p.c. – z obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi, jednakże można zastosować dobrodziejstwo z art. 102 KPC jeżeli ze na rzecz strony przemawiają dalsze szczególne okoliczności, które same mogłyby być niewystarczające, lecz łącznie z trudną sytuacją ekonomiczną wyczerpują znamiona wypadku szczególnie uzasadnionego (postanowienie SN z dnia 8 grudnia 2011 r., IV CZ 111/11).

Sąd Apelacyjny w niniejszej sprawie nie dopatrył się zaistnienia takich okoliczności. Należy wskazać, że przy ocenie rozkładu ciężaru ponoszenia kosztów konieczne jest, by strona powodująca powstanie tych kosztów dopełniła należytej staranności, jeśli chodzi o ocenę przesłanek zasadności powództwa, dobór osoby pozwanego, a także dobór środków dowodowych zmierzających do wykazania zasadności jej roszczenia. Nie sposób w niniejszej sprawie uznać,

że powód nie powinien być obciążony kosztami procesu, nawet jeśli był subiektywnie przekonany, że odpowiedzialność za jego sytuację zdrowotną ponosi Prokurator.

W tym stanie rzeczy, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku (punkt I).

O kosztach procesu za instancję odwoławczą orzekł w punkcie II na podstawie na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania, ustalając wysokość należnych pozwanemu kosztów zastępstwa procesowego na podstawie § 6 pkt 7 w związku z §13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokacie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 461). Sąd Apelacyjny, z przytoczonych już w nawiązaniu do zarzutu apelacyjnego względów, nie doszukał się podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c. także na tym etapie postępowania. Dodać tylko można, że powód znając wyniki postępowania dowodowego i motywy wyroku Sądu Okręgowego, tym bardziej obowiązany był z należytą starannością rozważyć celowość angażowania przeciwnika w dalsze czynności procesowe.